

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12698/2022
01.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иван Бајазит адвокат из ..., против туженог ББ из ..., сада на привременом раду у Аустрији, чији је пуномоћник Ђорђе Јефтовић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2557/20 од 06.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2557/20 од 06.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2557/20 од 06.07.2021. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Великој Плани, Судска јединица у Смедеревској Паланци П 280/19 од 27.11.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је сувласник са уделом од $\frac{1}{2}$ двособног стана означеног бројем 3 у улици ... бр. .. у ..., у првом улазу на првом спрату, укупне површине 57м² који се налази у стамбеној згради сазиданој на кп .. (стари број) односно кп .. (нови број) К.О. Паланка 1, што би тужени био дужан да призна и трпи и тужилци исти преда у државину поступку деобе, као неоснован. Ставом трећим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове целог поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију, позивајући се на одредбу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, брак парничних странака закључен 28.12.1988. године, разведен је пресудом суда у Аустрији од 29.06.1999. године, која је призната правноснажним решењем Окружног суда у Смедереву од 21.10.2003. године. Пред аустријским судом истог дана странке су сачиниле поравнање према коме су заједничка деца поверена мајци на самостално вршење родитељског права, уз обавезу оца да од своје месечне зараде од 20.000 АТС доприноси њиховом издржавању са по 3.000 АТС, уз одређење да станарско право на стану у Бечу припада само тужиљи, а да тужени обави пренос свих права главног станара за наведени стан. У погледу покретне имовине и уштеђевине бивши супружници су уговорили да све ствари и уређаји који се налазе у домаћинству припадну супрузи- тужиљи у власништво, а да супруг-тужени плаћа кредит код „Bank Austria AG“ са стањем отплате око 190.000 АТС, с тим да супруга у вези кредита нема више обавеза. У вези непокретности која се налази у Југославији, у ..., у улици ... број ..., супружници ће накнадно пронаћи споразумно решење. Парничне странке су у браку стекле и катастарску парцелу .. бр. .. са кућиштем, двориштем и вртом површине 8,8ари и кп .. њива „Мали ...“ површине 29ари, обе уписане у ЗКУЛ .. К.О. ..., на којој су започели изградњу стамбеног објекта. Тужени је у овој парници признао захтев тужиље да се утврди да су парничне странке сувласници са једнаким уделима на наведеним непокретностима о чему је одлучено правноснажном пресудом првостепеног суда од 08.05.2018. године. Стан који је предмет спора, двособни стан 3/1 површине 57м² у улици ... у ..., купљен је за време трајања брака парничних странака, дана 24.07.1996. године на основу уговора закљученог између ванкњижног власника као продавца и туженог као купца, у коме је назначена купопродајна цена од 29.000,00 ДЕМ (која је обухватала стан вредности 21.000 ДЕМ и гаражу), а која је исплаћена у целости. За куповину овог стана тужени је узео месец дана раније (27.06.1996. године) кредит од „Bank Austria AG“ од 215.000,00 АТС, а како кредит није редовно отплаћиван због високих рата и камата (исплаћено 5-6 рата) за његово рефинансирање узет је кредит од 249.232 АТС од Банке за рад и економију у Аустрији, у коме су као корисници кредита означени тужиља и тужени. Према споразуму парничних странака од 29.06.1999. године обавезу исплате преосталог износа кредита од око 190.000 АТС преузео је тужени и тај кредит отплатио 24.09.2003. године. Пре закључења поравнања од 29.06.1999. године парничне странке су постигле усмени споразум да тужени преузме обавезу отплате кредита, чија су средства утрошена за куповину овог стана и да стан припадне њему у искључиву својину, а да тужиљи поред осталих ствари унетих у поравнање припадне и уштеђевина странака од 8.000 ДЕМ која се налазила на штедном рачуну тужиље, а тужени је наставио са отплатом кредита до исплате. Стан је за становање користио брат тужиље са породицом, без накнаде, уз сагласност парничних странака. Током трајања брака тужиља и тужени су више пута позајмиљивали новац од рођака и пријатеља за различите потребе и намене.

На основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд примено материјално право када је тужбени захтев одбио.

Породичним законом прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину (члан 171. став 1.), да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки (члан 180. став 2.). Деобом заједничке имовине у смислу овог закона сматра се утврђивање сувласничког, односно суповерилачког удела сваког супружника у заједничкој имовини (члан 177.) и да се деоба може извршити за време и после

престанка брака (члан 178.). Супружници могу закључити споразум о деоби заједничке имовине – споразумна деоба (члан 179.) а ако не могу да се споразумеју о деоби заједничке имовине, деобу заједничке имовине врши суд – судска деоба (члан 180. став 1.).

У конкретном случају, парничне странке су извршиле споразумну деобу дела имовине стечене у браку, односно писмени споразум у виду судског поравнања од 29.06.1999. године. Такође, сачинили су и усмени договор да туженом припадне у искључиву својину предметни стан, и сагласно томе да тужени преузме обавезу отплате кредита из којих средстава је стан плаћен, а да тужиљи припадне заједничка уштеђевина странака која се налазила на њеном штедном рачуну, у неспорној висини од 8.000 ДЕМ. Иако наведени споразум који су странке постигле усмено није изричито ушао у писмени споразум, из садржине закљученог поравнања произилази да је уговорена деоба, будући да је тужени преузео самосталну обавезу отплате кредита са стањем око 190.000,00 АТС, да је тужиљи припало станарско право на стану у Бечу на коме је тада уговорни носилац права био тужени, са свим стварима и уређајима који су налазиле у стану, те да ће у погледу непокретности која се налази у ... у улици ... број .. супружници накнадно пронаћи споразумно решење. У садржину поравнања ушле су само обавезе туженог у погледу заједнички стечене имовине без икакве користи које карактеришу поравнање као узајамно попуштање, што потврђује чињеницу да је између странака постојао споразум да спорни стан припадне у искључиву својину туженом за све преузете обавезе и да то одговара стварној вољи парничних странака да своје имовинске односе, поводом заједнички стечене имовине, разреше управо на наведени начин, како је то правилно закључио другостепени суд. На тај закључак упућује и чињеница да међу странкама није било спорно да парцеле у ... на којима је започета градња стамбеног објекта, а које су стечене пре предметног стана, представљају заједничку имовину парничних странака са једнаким уделитема, који захтев је тужени признао тужиљи током ове парнице. Тужиља није оспорила споразум о деоби имовине и закључено поравнање од 29.06.1999. године које су извршени, што упућује на закључак да је постигнут споразум странака о имовини неименованој наведеним поравнањем, односно њеном делу (спорном стану).

Нису основани наводи у ревизији тужиље да нигде у поравнању не стоји да је кредит који треба да отплати тужени употребљен за куповину стана који је предмет спора, нити да тај стан припадне туженом у искључиву својину, нити да уштеђевина од 8.000 ДЕМ припадне тужиљи, већ је обухваћена само имовина у ... у улици ... број .., а не и предметни стан и непокретност у ..., које су постојале у време судског поравнања закљученог у Аустрији. Другостепени суд је у погледу ових чињеница прихватио исказ туженог и за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге које прихвата и овај суд.

Такође су неосновани наводи у ревизији да је произвољан закључак другостепеног суда да је стан плаћен 21.000 ДЕМ, а да је до износа од 29.000 ДЕМ плаћана гаража која није наведена у уговору о купопродаји од 24.07.1996. године, те да је цена стана износила 21.000 ДЕМ и иста у целости исплаћена из средстава кредита, да је преостали износ до 29.000 ДЕМ означен у уговору представљао цену гараже која је делом исплаћена из позајмица. С обзиром да је предмет спора право својине на стану, а не и на гаражи у односу на коју није постављен тужбени захтев нити предложени докази, правилан је закључак другостепеног суда да су без значаја наводи тужиље да је део цене стана исплаћен из позајмица, с тим да уколико су новчана средства за исплату

купропродајне цене у делу који се односи на гаражу прибављени од позајмица, тужиљи права која припадају може остварити евентуално у другом поступку.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**